

**ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
"АСОЦІАЦІЯ ФАРМАЦЕВТІВ УКРАЇНИ"**

Ідентифікаційний код юридичної особи: 43359310

Місцезнаходження: Україна, 01015, місто Київ, вулиця Академіка Богомольця, будинок
7/14, приміщення 182, к. 83

Вих. 189/2026 від 14.05.2026 року

Міністерство охорони здоров'я України
вул. Грушевського, 7, м. Київ, 01601,
digital@moz.gov.ua, moz@moz.gov.ua

Міністерство фінансів України
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
infopublic@minfin.gov.ua

**Міністерство економіки, довкілля та
сільського господарства України**
01008, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 12/2
meconomy@me.gov.ua

Міністерство цифрової трансформації України
03150, м. Київ, вул. Ділова, 24
hello@thedigital.gov.ua

**Уповноважений Верховної Ради України з
прав людини**
01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8,
hotline@ombudsman.gov.ua

Державна регуляторна служба України
01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11
inform@drs.gov.ua

**Державна служба України з лікарських засобів
та контролю за наркотиками**
03115, м. Київ, просп. Берестейський, 120-А
dls@dls.gov.ua

Антимонопольний комітет України
03035, м. Київ, вул. Митрополита Василя
Липківського, 45,
sl.dilovod@amcu.gov.ua, zvr@amcu.gov.ua

Міністерство юстиції України
вул. Архітектора Городецького, буд. 13, м. Київ,
01001,
receptmin3@minjust.gov.ua,
callcentre@minjust.gov.ua

**Національне агентство з питань запобігання
корупції**
бульвар Миколи Міхновського, 28, м. Київ, 01133
info@nazk.gov.ua

Урядовий офіс координації європейської та
євроатлантичної інтеграції Секретаріату
Кабінету Міністрів України
вул. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008
vpm.eu.nato@kmu.gov.ua

копія:
Офіс Президента України
01220, м. Київ, вул. Банкова, 11
Letter@apu.gov.ua, Dzg@apu.gov.ua

Кабінет Міністрів України
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
publishinfo@kmu.gov.ua

ЗВЕРНЕННЯ

**щодо пропозицій та зауважень
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1
постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955»
(редакція, оприлюднена для громадського обговорення 15.04.2026)**

Громадська організація «Асоціація фармацевтів України» (далі — АФУ, Асоціація), представлена у Раді громадського контролю при Національній службі здоров'я України та у Громадській раді при Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, з цим листом звертається у зв'язку з оприлюдненням для громадського обговорення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955» (далі — проєкт постанови), який було розміщено для громадського обговорення на веб-сайті МОЗ України за посиланням -

<https://moz.gov.ua/uk/povidomlennya-pro-oprilyudnennya-proyektu-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-pro-vnesennya-zmin-do-punktu-1-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-vid-17-zhovtnya-2008-r-955>

Перш за все зазначаємо, що АФУ підтримує необхідність перегляду чинних підходів до державного регулювання торговельних надбавок на лікарські засоби, оскільки механізм, запроваджений у 2025 році, потребує адаптації до поточного стану фармацевтичного ринку, макроекономічних змін, накопиченого інфляційного впливу та необхідності збереження фізичної й економічної доступності лікарських засобів для населення.

Разом із цим запропонована редакція проєкту постанови не усуває дисбаланси, які виникли після запровадження державного регулювання торговельних надбавок у 2025 році, та потребує додаткового доопрацювання з метою недопущення скорочення асортименту менш вартісних генеричних лікарських засобів і витіснення з аптечного ринку окремих категорій препаратів середнього цінового сегмента.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими та забезпечувати відповідність ціни товару витратам на його виробництво, реалізацію та прибутку від його продажу.

На думку АФУ, запропоноване проєктом постанови регулювання потребує додаткового фінансово-економічного обґрунтування з урахуванням поточного стану фармацевтичного ринку в умовах воєнного стану, накопиченого інфляційного впливу, девальвації гривні, високого рівня імпортозалежності фармацевтичного ринку, суттєвого зростання вартості

імпоротної фармацевтичної сировини, логістики, енергоресурсів, резервного енергозабезпечення та витрат на забезпечення безперервної роботи аптечної інфраструктури.

За даними, наведеними розробником проєкту постанови (МОЗ України) у пояснювальній записці та в аналізі регуляторного впливу до проєкту постанови, ринок лікарських засобів у 2025 році зріс у грошовому вимірі до 194 млрд грн, тоді як у натуральному вимірі скоротився на 3%, а падіння реалізації в аптечному сегменті в упаковках становило 4,4%, що свідчить про суттєве подорожчання лікарських засобів та зміну структури споживання.

За таких умов державне регулювання торговельних надбавок має базуватись на збалансованому підході, який одночасно забезпечує доступність лікарських засобів для пацієнта та економічну спроможність аптечної інфраструктури підтримувати широкий асортимент препаратів, належний рівень фармацевтичної послуги та безперервність роботи, зокрема у малих населених пунктах, сільських та прифронтових громадах.

Окремо звертаємо увагу, що аналіз регуляторного впливу до проєкту постанови, на думку АФУ, потребує додаткового доопрацювання в частині оцінки впливу запропонованого регулювання на економічну складову функціонування аптечних закладів, можливі ризики скорочення асортименту менш вартісних лікарських засобів, а також фізичну доступність ліків для населення, насамперед у малих населених пунктах та прифронтових громадах.

Проєкт регулювання поширюватиметься на значну кількість суб'єктів господарювання аптечного ринку, при цьому у супровідних матеріалах, на думку АФУ, потребують додаткового відображення питання можливого впливу запропонованих змін на економічну спроможність аптечної інфраструктури, підтримання асортименту менш вартісних лікарських засобів та особливості функціонування аптечних закладів у малих населених пунктах.

Крім цього, звертаємо увагу, що у М-Тесті до аналізу регуляторного впливу зазначено про відсутність консультацій з представниками малого та мікропідприємництва, хоча саме ця категорія суб'єктів становить переважну більшість учасників аптечного ринку та є найбільш чутливою до змін умов державного регулювання. У зв'язку з цим, на думку АФУ, доцільним є проведення додаткового обговорення проєкту постанови з представниками професійних асоціацій та учасниками ринку з метою більш повного врахування практичних аспектів реалізації запропонованого регулювання.

АФУ також вважає за необхідне враховувати європейські підходи до регулювання фармацевтичного ринку, відповідно до яких запровадження державних обмежень у сфері ціноутворення супроводжується належними фінансово-економічними розрахунками, аналізом регуляторного впливу та оцінкою можливих наслідків для безперервності забезпечення населення лікарськими засобами.

При цьому у більшості країн Європейського Союзу державне регулювання цін переважно застосовується до рецептурних та реімбурсованих лікарських засобів, тоді як безрецептурні препарати реалізуються за ринковими принципами ціноутворення.

На думку АФУ, збереження державного регулювання торговельних надбавок на безрецептурні лікарські засоби без належного економічного обґрунтування може створювати ризики скорочення асортименту препаратів для самопомогі населення, насамперед менш вартісних генеричних та вітчизняних лікарських засобів, а також негативно впливати на їх фізичну доступність для населення.

АФУ звертає увагу, що підвищення порогу до 200 грн не призведе до суттєвого зростання фінансового навантаження на пацієнта, оскільки навіть за умов більш гнучкого ціноутворення значна частина генеричних та вітчизняних лікарських засобів залишатиметься дешевшою за оригінальні або препарати іноземного виробництва.

Чинний поріг у 50 грн суттєво обмежує економічну доцільність реалізації менш вартісних лікарських засобів та не створює достатніх стимулів для підтримання широкого асортименту дешевих генеричних препаратів, що у підсумку може призводити до поступового

скорочення фізичної доступності таких лікарських засобів для населення, насамперед у невеликих населених пунктах та громадах з низьким рівнем товарообігу.

Враховуючи викладене, АФУ вважає, що проєкт постанови у запропонованій редакції потребує додаткового доопрацювання з метою забезпечення збалансованого підходу між завданнями державного регулювання цін на лікарські засоби, необхідністю збереження економічної спроможності аптечної інфраструктури та забезпечення належної фізичної доступності лікарських засобів для населення.

На думку АФУ, окремі положення проєкту постанови та супровідних матеріалів потребують додаткового фінансово-економічного обґрунтування, зокрема в частині впливу запропонованого регулювання на асортимент менш вартісних генеричних лікарських засобів, функціонування аптечної інфраструктури у малих населених пунктах та забезпечення збалансованих умов функціонування фармацевтичного ринку в умовах воєнного стану.

У зв'язку з викладеним та керуючись положеннями Конституції України, Закону України «Про ціни і ціноутворення», Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», принципами пропорційності, економічної обґрунтованості та передбачуваності державного регулювання, АФУ

ПРОСИМО:

1. Міністерство охорони здоров'я України:

1.1. Врахувати під час доопрацювання проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955» пропозиції Асоціації фармацевтів України, викладені у додатку до цього звернення у формі порівняльної таблиці.

1.2. Доопрацювати аналіз регуляторного впливу та інші супровідні матеріали до проєкту постанови в частині оцінки можливого впливу запропонованого регулювання на асортимент менш вартісних генеричних лікарських засобів, економічну спроможність аптечної інфраструктури, фізичну доступність лікарських засобів для населення, насамперед у малих населених пунктах та прифронтових громадах, а також на конкурентне середовище на фармацевтичному ринку.

1.3. Розглянути можливість проведення додаткових консультацій з представниками професійних асоціацій, аптечного ринку та суб'єктів малого і мікропідприємництва, на яких безпосередньо поширюватиметься регуляторний вплив проєкту постанови.

2. Міністерство фінансів України:

Під час погодження проєкту постанови врахувати можливий вплив запропонованого регулювання на економічну спроможність аптечної інфраструктури, підтримання конкуренції у сегменті менш вартісних лікарських засобів та забезпечення довгострокової доступності лікарських засобів для населення.

3. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України:

Під час опрацювання проєкту постанови врахувати необхідність забезпечення збалансованого підходу між завданнями державного регулювання цін на лікарські засоби, підтриманням конкурентного середовища на фармацевтичному ринку та збереженням економічної спроможності аптечної інфраструктури.

4. Міністерство цифрової трансформації України:

Під час опрацювання проєкту постанови врахувати необхідність забезпечення прозорості, прогнозованості та належного аналітичного обґрунтування державного регулювання.

5. Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини:

Розглянути можливий вплив запропонованого регулювання на доступність лікарських засобів для населення, зокрема для жителів малих населених пунктів, сільських та прифронтових громад.

6. Державну регуляторну службу України:

Під час розгляду проєкту постанови врахувати наведені у цьому зверненні аргументи щодо необхідності додаткового доопрацювання аналізу регуляторного впливу в частині оцінки впливу запропонованого регулювання на конкуренцію у сегменті менш вартісних лікарських засобів, економічну спроможність аптечної інфраструктури та фізичну доступність лікарських засобів для населення.

7. Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками:

Під час опрацювання проєкту постанови врахувати можливі практичні наслідки запропонованого регулювання для функціонування аптечних закладів, підтримання асортименту менш вартісних лікарських засобів та забезпечення їх фізичної доступності для населення.

8. Антимонопольний комітет України:

Під час розгляду проєкту постанови врахувати можливий вплив запропонованого регулювання на конкурентне середовище на фармацевтичному ринку, зокрема у частині підтримання конкуренції у сегменті менш вартісних генеричних та вітчизняних лікарських засобів.

9. Міністерство юстиції України:

Під час проведення правової експертизи проєкту постанови врахувати необхідність дотримання принципів правової визначеності, пропорційності, економічної обґрунтованості та передбачуваності державного регулювання.

10. Національне агентство з питань запобігання корупції:

Під час вирішення питання щодо необхідності проведення антикорупційної експертизи проєкту постанови врахувати необхідність забезпечення прозорості та обґрунтованості запропонованого регулювання.

11. Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України:

Під час проведення експертизи проєкту постанови врахувати європейські підходи до регулювання фармацевтичного ринку та практику застосування механізмів державного регулювання цін на лікарські засоби у державах-членах Європейського Союзу.

12. Поінформувати АФУ про результати розгляду цього звернення та вжиті заходи на електронну адресу pharmukraine.ua@gmail.com та за поштовою адресою: 01015, м. Київ, вул. Академіка Богомольця, буд. 7/14, приміщ. 182, к. 83.

ДОДАТКИ:

1. Порівняльна таблиця пропозицій АФУ до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955».
2. Скріншот повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955».

АФУ розраховує, що під час подальшого опрацювання проєкту постанови буде забезпечено дотримання принципів економічної обґрунтованості, пропорційності, передбачуваності та збалансованості державного регулювання з урахуванням необхідності збереження доступності лікарських засобів для населення та стабільного функціонування аптечної інфраструктури.

З повагою,

Голова Організації,

Голова Правління Організації

Олена ОМЕЛЬЧУК

ДОДАТОК до листа АФУ №189/2026 від 14.05.2026 року

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету
Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955» (Постанова № 955)

Зміст положення акта законодавства	Зміст відповідного положення проєкту акта в редакції МОЗ від 14.05.2026	Зміст відповідного положення проєкту акта в редакції пропозицій АФУ	Обґрунтування АФУ
Підпункт 1 пункту 1 Постанови № 955 (лікарські засоби, включені до Національного переліку основних лікарських засобів)			
До 100 грн (включно) — 25%;	До 300 грн (включно) — 25%;	До 300 грн (включно) — 25%;	Редакція проєкту МОЗ України частково враховує інфляційні процеси та накопичене зростання собівартості лікарських засобів, однак запропонований поріг у 1200 грн вже не відповідає поточній структурі закупівельних цін та операційних витрат аптечного ринку, оскільки ринок зазнав суттєвого впливу девальвації гривні, зростання вартості імпортової фармацевтичної сировини, логістики, енергоресурсів, пакування та витрат на забезпечення безперервної роботи аптечної інфраструктури в умовах воєнного стану та блекаутів. За даними, наведеними МОЗ у пояснювальній записці та АРВ до розробленого проєкту, ринок лікарських засобів у 2025 році зріс у грошовому вимірі до 194 млрд грн, тоді як у натуральному вимірі скоротився на 3%, а падіння реалізації в упаковках становило 4,4%,
Більше ніж 100 до 500 грн — 20%;	Більше ніж 300 до 700 грн — 20%;	Більше ніж 300 до 700 грн — 20%;	
Більше ніж 500 до 1000 грн — 15%;	Більше ніж 700 до ~~1200~~ 1500 грн — 15%;	Більше ніж 700 до 1500 грн (включно) — 15%;	
Більше ніж 1000 грн — 10%.	Більше ніж ~~1200~~ 1500 грн — 10%.	Більше ніж 1500 грн — 10%.	

			що свідчить про суттєве подорожчання лікарських засобів та зміну структури споживання. Підвищення верхнього порогу до 1500 грн дозволить зберегти економічну доцільність реалізації лікарських засобів середнього цінового сегмента та уникнути скорочення асортименту препаратів Національного переліку, що позитивно впливе на доступність лікарських засобів для населення.
Підпункт 2 пункту 1 Постанови № 955 (рецептурні лікарські засоби поза Національним переліком)			
До 1000 грн (включно) — 25%; Більше ніж 1000 грн — 10%.	До ~~1200~~ грн (включно) — 25%; Більше ніж ~~1200~~ грн — 10%.	До 1500 грн (включно) — 25%; Більше ніж 1500 грн — 10%.	Запропонований МОЗ поріг у 1200 грн не компенсує накопичений інфляційний вплив та не враховує кумулятивні макроекономічні зміни, які сформувалися на фармацевтичному ринку з 2022 року, зокрема девальвацію гривні, високий рівень імпортозалежності фармацевтичного ринку, суттєве зростання вартості імпортової фармацевтичної сировини, логістики, енергоресурсів, пакування, резервного енергозабезпечення та витрат на забезпечення безперервної роботи аптечної інфраструктури в умовах воєнного стану та блекаутів. За даними, наведеними самим МОЗ України у пояснювальній записці та Аналізі регуляторного впливу до проєкту постанови, ринок лікарських засобів у 2025 році зріс у грошовому вимірі до 194 млрд грн, тоді як у натуральному вимірі скоротився на 3%, а падіння реалізації в аптечному сегменті в упаковках становило 4,4%, що свідчить про суттєве подорожчання лікарських засобів та зміну структури споживання.

			Встановлення порогу на рівні 1500 грн забезпечить більш збалансований та економічно обґрунтований підхід до регулювання рецептурних лікарських засобів, дозволить уникнути витіснення з аптечного асортименту препаратів середнього цінового сегмента та зменшить ризики скорочення доступності терапії для пацієнтів.
Підпункт 3 пункту 1 Постанови № 955 (безрецептурні лікарські засоби)			
~~Граничні — торговельні (роздрібні) надбавки не вище ніж 35%.~~	зміни відсутні	Підпункт 3 пункту 1 виключити.	Лікарські засоби, що відпускаються без рецепта, не є тотожними рецептурним лікарським засобам з точки зору механізмів споживання, ролі у системі охорони здоров'я та впливу на бюджетні програми. Надмірне регулювання торговельних надбавок на безрецептурні лікарські засоби негативно впливає на асортимент, доступність препаратів для самопомогі та економічну стабільність аптечних закладів, особливо у малих населених пунктах, сільських та прифронтових громадах. Саме ОТС-сегмент у багатьох випадках забезпечує можливість аптечним закладам компенсувати витрати на утримання персоналу, резервне енергозабезпечення, логістику, оренду та безперервність роботи в умовах воєнного стану. Збереження жорсткого державного регулювання цього сегмента створює ризики скорочення асортименту безрецептурних препаратів та погіршення фізичної доступності аптечних послуг.
Підпункт 7 пункту 1 Постанови № 955 (лікарські засоби, на які не поширюється дія підпунктів 1–3)			

Дія підпунктів 1–3 не поширюється на лікарські засоби, роздрібна ціна яких за упаковку не перевищує 50 грн.	зміни відсутні	Дія підпунктів 1–3 не поширюється на лікарські засоби, роздрібна ціна яких за упаковку не перевищує 200 грн.	Порогове значення у 50 грн було сформоване в інших макроекономічних умовах та на сьогодні не відповідає структурі витрат виробництва та реалізації лікарських засобів. Унаслідок кумулятивного інфляційного впливу, девальвації гривні, суттєвого зростання вартості імпортої фармацевтичної сировини, логістики, електроенергії, пакування та витрат на забезпечення безперервної роботи аптечної інфраструктури в умовах воєнного стану, значна частина базових недорогих генеричних лікарських засобів автоматично перейшла у сегмент державного цінового регулювання, що створює передумови для втрати економічної доцільності їх реалізації, що, як наслідок, призводить до скорочення асортименту доступних вітчизняних препаратів. Підвищення порогу до 200 грн дозволить забезпечувати економічно обґрунтовану реалізацію менш вартісних генеричних та вітчизняних лікарських засобів, які навіть за умов більш гнучкого ціноутворення залишатимуться дешевшими за оригінальні або препарати іноземного виробництва. Такий підхід також сприятиме підтримці конкуренції у сегменті недорогих лікарських засобів та збереженню їх фізичної доступності для населення.
--	-----------------------	--	--

Головна Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №
955»

Повідомлення про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955»

[ПРОЄКТ ПОСТАНОВИ](#)

[ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА](#)

[ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ](#)

[АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ](#)

[ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ РОЗРАХУНКИ](#)

[ЗМІНИ](#)

[Додаток 1 до Аналізу регуляторного впливу](#)

[Додаток 2 до Аналізу регуляторного впливу](#)

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955»

Міністерством охорони здоров'я України на громадське обговорення пропонується проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955», проєкт постанови розроблено на виконання статей 5 та 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення».

Проєкт постанови, аналіз регуляторного впливу та пояснювальна записка оприлюднені шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України у мережі Інтернет (www.moz.gov.ua).

Зауваження та пропозиції просимо надсилати протягом 30 днів до Міністерства охорони здоров'я України за адресою: м. Київ, 01601, вул. Грушевського 7, адреса електронної пошти: moz@moz.gov.ua, e-mail: moz.pharm@moz.gov.ua, починаючи з 15 квітня 2026 року до 15 травня 2026 року

Ця розсилка створена для того, щоб ділитися новинами щодо змін в українській медицині. Долучайтесь!

Email

Підписатися

Карта сайту

Налаштування доступності

Наші контакти

moz@moz.gov.ua

01601, м. Київ, вул. Грушевського, 7

Пн-Пт: 9:00-18:00

Обід: 13:00-14:00

Телефон:

044 253 61 94

Факс:

044 253 40 17

Гаряча лінія МОЗ:

0800 505 201

Розділи

Про міністерство

Воєнний стан

Громадянам

Медичним працівникам

Інше

Освіта

Пресцентр

Документи

Інструментарій

Документи

Контакти

Всі матеріали на цьому сайті розміщені на умовах ліцензії **Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International**. Використання будь-яких матеріалів, розміщених на сайті, дозволяється за умови посилання на **moz.gov.ua** в незалежності від повного або часткового використання матеріалів.

